

Zbierkový predmet mesiaca **FEBRUÁR**

Hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*)

Zbierkovým predmetom mesiaca február je trvalý preparát spevavca z čeľade pinkovité – hýľa obyčajného. Tento krásavec je neprehliadnuteľnou ozdobou európskych ihličnatých lesov a tiež žiarivým obohatením nášho zoologického fondu od roku 1986.

Živí sa semenami, plodmi a príležitostne aj hmyzom. Dokáže skonzumovať pomerne veľké množstvo púčikov, čím spôsobuje škody v ovocných sadoch. V čase nedostatku potravy, najmä v období zimných mrazov, sa odváži do blízkosti ľudských obydlií, kde býva ozdobou vtáčích krmidiel. Na pozadí bieleho snehu, vyzerajú hýle obzvlášť elegantne a veľkolepo. Stali sa symbolom mrazu, snehu, dobrej nálady a zimných radovánok. Ich fotografie často zdobia kalendáre, novoročné pohľadnice, časopisy, ako aj stránky publikácií pre ornitológov. Je pre nich typický výrazný sexuálny dimorfizmus.

Majú silný kužeľovitý zobák, ktorý je prispôsobený na konzumovanie semien a plodov a krátky krk, vďaka ktorému ich hlava akoby splývala s telom. Počas zimného obdobia sa v našej krajine vyskytujú dve populácie hýľov – „naša“, ktorá tu žije celoročne, a „hostia zo severu“, ktorí v našej zemepisnej šírke prežívajú iba studené mesiace. Severská populácia je typická výrazným hlasovým prejavom, ktorý pripomína vízgavé volanie slova „hýľ“. Zvuky domácej populácie sú pomerne slabo počuteľné – ich škripavé švitenie „fiu“ znie pomerne smutne.

V minulosti sa s obľubou chovali v klietkach a ešte i dnes sa s ním stretneme v zajatí. Hýle, ktoré boli od útleho veku v zajatí, si vytvárajú úzky vzťah k chovateľovi. Tento jav je v etológii známy ako „vpečatenie“. Vyznačujú sa veľmi milými prejavmi správania – predvádzajú pôvabné úklony a iné pohyby, ktoré si právom zasluhujú pozornosť. Podľa vyhlášky 24/2003 Z. z. hýľ obyčajný patrí k chráneným druhom národného významu, pričom spoločenská hodnota jedného jedinca predstavuje 920 €.

V zbierkovom fonde vlastivedného múzea čeľad' pinkovité (*Fringillidae*) zastupujú okrem hýľa obyčajného (1ks) dva ďalšie druhy – glezg obyčajný (2ks) a zelienska obyčajná (3ks).

Hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*) ♂

Spracovala:
Mgr. Paulína Škorňová,
zoologička Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici